

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 21 februari, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2,
i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl.
Maj:t angående den nomadiserande lappbefolkningens vid-
makthållande m. m.*

Uti en inom Andra Kammaran väckt, till utskottets behandling hänvisad motion, n:o 163, har herr *G. A. E. Kronlund* jämte 27 af kammarens ledamöter föreslagit, »att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda och taga under ompröfning, hvilka åtgärder böra vidtagas för att dels vidmakthålla, värna och trygga den nomadiserande lappbefolkningens tillvaro och främja renskötselns utveckling och dels förhjälpa den öfriga lappbefolkningen ur dess betryckta ställning och bereda den lämpliga existensmöjligheter, samt för Riksdagen snarast möjligt framlägga de förslag, hvartill en dylik utredning och pröfning kunna gifva anledning».

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Genom den af motionärerna förebragta utredning samt de vid motionen fogade särskilda utlåtanden och skrivelser från olika håll*) torde behövet af den utaf motionärerna ifrågasatta utredning få anses obestriddigen ådagalagd.

De åtgärder, som borde från statens sida vidtagas till fromma för lap-

*) Utskottets yttrande.

parne, skulle, enligt motionärernas förmenande, gå ut på dels att söka vidmakthålla, värna och trygga de nomadiserande lapparnes existens och dels att bringa hjälp och undsättning åt de icke renägande lapparne och åt dem, som ej uteslutande kunde lefva af rensköteln. Motionärerna anse, att »af den nuvarande egendomslösa och hemlösa lappbefolkningen kunde skapas ett vaket, intresseradt, kunskapsrikt, hemägande släkte, förtroget, såsom ingen annan, med sitt hemlands egendomliga förhållanden och fästadt vid detsamma genom sitt hem, sitt språk och sina traditioner». Det kräfdes ur både humanitär och social samt ekonomisk synpunkt, att man med raskhet och beslutsamhet grepe sig an med lösningen af lappfrågan.

Då förhållandena lära vara ganska olikartade å olika trakter, torde det innebära afsevärda svårigheter att angifva, hvad som fördelaktigast kan vara att göra, innan en allsidig undersökning och utredning af hithörande ämnen föreligger. Det måste emellertid framstå såsom statens oafvisliga skyldighet att å ena sidan sörja för att de renskötande lapparnes villkor bli så tillfredsställande som möjligt och att å andra sidan söka på bästa sätt underlätta icke renägande lappars möjligheter att bli bofasta jordägare, där så kan befinnas verkligen önskvärdt och lämpligt.

Rörande lappfrågan i dess helhet råder som bekant äfven bland de mest sakkunniga rätt skilda meningar.

I skrifvelse till Kungl. Maj:t år 1906 hemställde Konungens befallningshafvande i Jämtlands län, att anordningar måtte vidtagas för beredande af möjlighet till utkomst åt sådana lappar, som öfvergifvit nomadlivet. Öfver nämnda skrifvelse afgaf Konungens befallningshafvande i Västerbottens län samma år utlåtande, och har nu Konungens befallningshafvande i Norrbottens län inkommit med yttrande i ärendet. Sistnämnde befallningshafvande finner det vara tvifvel underkastadt, huruvida den lappska befolkningen, som sedan urminnes tider utbildats för nomadiserande renskötsel, skulle lämpa sig att bli bofasta kolonister. Konungens befallningshafvande ville dock ej förneka, att man genom upplåtande af mark åt lapparne samt anskaffande af kor eller möjligen getter kunde ge lapparne ett bidrag till deras utkomst, som kunde vara till ett visst gagn. Då de tre nordligaste länens lappfråga kommit på tal, ansåge Konungens befallningshafvande det vara af största vikt, att en verklig utredning företoges be träffande det antal renar, som kunde under vanliga förhållanden födas inom dessa län, äfvensom att en vetenskaplig undersökning, sådan som företagits i Jämtland, komme till stånd jämväl i Västerbotten och Norrbotten rörande renmossans förekomst och förhållanden i öfrigt å fjällen och i skogarne.

Därefter borde, enligt Konungens befallningshafvandes åsikt, den s. k. inre lappfrågan bli föremål för en ingående behandling.

I fråga om *nödvändigheten häraf* synas för öfrigt *alla intresserade* vara tämligen *ense*.

Med stöd af hvad sålunda inhämtats och anförts, finner sig utskottet böra tillstyrka, att kammaren med bifall till förevarande motion för sin del beslutar,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda och taga under ompröfning, hvilka åtgärder böra vidtagas för att dels vidmakthålla, värna och trygga den nomadiserande lappbefolkningens tillvaro och främja renskötselns utveckling och dels förhjälpa den öfriga lappbefolkningen ur dess betryckta ställning och bereda den lämpliga existensmöjligheter, samt för Riksdagen snarast möjligt framlägga de förslag, hvartill en dylik utredning och pröfning kunna gifva anledning.

Stockholm den 21 februari 1908.

På utskottets vägnar:

FRITHIOF SÖDERBERGH.
